

Titel

Den hvide konkylie

Temaer: Venskab, kærlighed, eventyr
Fag: Dansk
Målgruppe: 4. – 6. kl.

Data om læremidlet:

Den hvide konkylie, Bent Haller, Høst og søn, 2016

Faglig relevans/kompetenceområder

Opgaverne i denne vejledning ligger indenfor følgende kompetenceområder i fælles mål for dansk efter 6. klasse.

Fortolkning - oplevelse indlevelse - Eleven kan udtrykke sig om tekstens univers. Eleven har viden om tomme pladser og teksters tid og rum.

Fortolkning - undersøgelse - Eleven kan undersøge personers motiver, konflikter og handlinger. Eleven har viden om personkarakteristik.

Fortolkning – perspektivering – Eleven kan sætte teksten i forhold til andre værker. Eleven har viden om intertekstualitet.

Ideer til læringsmål kunne være:

Eleven kan opliste eksempler på eventyr genretræk.

Eleven kan forklare begrebet intertekstualitet.

Eleven kan komme med eksempler på intertekstuelle refencer fra bogen.

Ideer til undervisningen

”Den Hvide konkylie” er en kompleks bog, som indeholder mange forskellige danskfaglige muligheder. Der kan derfor lægges mange forskellige vinkler ind over læsningen og efterbearbejdningen af denne bog.

Den litteratur analytiske tilgang

Der er den litteratur analytiske tilgang, hvor I kan arbejde med at lave en analyse af bogen, efter at den er læst. Her er det vigtigt, at der tages noter undervejs i læsning, så det skal eleverne være opmærksomme på.

Bogen er særligt oplagt til at have fokus på følgende områder af analysen, da de er meget tydelige og med gode eksempler:

Personkarakteristik: Der er tydelige persontegninger af Arion, Carla, Zampano, og Baron Magnifico. Der sker også udvikling af personernes karakter undervejs, så der kan snakkes om dynamiske og statiske karakteristikker.

Synsvinkel: Der skiftes undervejs i bogen mellem Arions og Carlas synsvinkel, så der er mange eksempler på, hvordan de oplever tingene forskelligt og får dem til at handle på forskellige måder.

Sted og miljø: Der er mange gode beskrivelser af de forskellige steder handlinger foregår. Der er derfor muligt at få et tydeligt billede af de forskellige miljøer i bogen. Vi kommer både på landet og i byen samt blandt rige og fattige. Så der er mulighed for at

snakke om kontrasterne, og hvordan de forskellige miljøer skaber dynamik i handlingen.

Komposition: Bogen har en opbygning som kan sættes i berettermodellen, eller man kan bruge aktantmodellen, som er typisk for eventyr. Men der er også mange sidehistorier, som senere er med til at skabe en sammenhæng i historien, så man kan også bruge setup/payoff (fra filmanalyse), til at se sammenhængen mellem sidehistorierne og handlingen.

Temaer: Bogens temaer er venskab, kærlighed, familie, fjendskab, hævn, prisen for succes og er den værd at betale? Identitet. Det er nogle store temaer, men de er beskrevet på en måde og i et sprog, så eleverne kan forholde sig til dem, og der er mange muligheder for at diskutere og perspektivere dem til eleverne selv og verden omkring dem.

Den læsestrategiske tilgang

En anden tilgang er den mere læsestrategiske tilgang med før-under-efter læsning, hvor der arbejdes med at styrke elevernes læseforståelse undervejs i læsningen af bogen.

Før læsning: Hjælp eleverne med at aktivere deres forforståelse. Det kan gøres på forskellige måder.

Snak om eventyr genren og få eleverne til at reflektere over en række spørgsmål. Hvad ved de om genren og dens karaktertræk? Hvad forstår de ved et moderne eventyr og et kærlighedseventyr? Hvad skaber disse begreber af forventninger til bogens indhold og handling?

Lad dem læse bagsideteksten og kigge på omslagets illustrationer. Hvad siger de om handlingen?

Der kan også snakkes om forfatteren Bent Haller. Kender de ham, og har de læst andre bøger af ham? De kan gå ind og læse om ham og derved få et overblik over hans forfatterskab og skrivestil.

Under læsning: Det er vigtigt at hjælpe eleverne med at forstå og fastholde det de læser. Det er vigtigt i den sammenhæng at arbejde med notatteknik, så eleverne ved, hvordan de skal opsamle viden og fastholde den. Der kan bruges 2 kolonnenotater, post-it med linjeangivelser, tankekort, styrkenotater eller mindmaps. Der kan også arbejdes med forskellige opfølgende spørgsmål efter hvert kapitel, som giver eleverne mulighed for at opsamle handlingen. Der kan også laves makkerlæsning eller højt-læsning af væsentlige afsnit.

Eleverne kan arbejde med at lave små videologs, hvor de fortæller, hvad der er sket indtil nu i bogen, og hvad de forventer der kommer til at ske i næste kapitel. På den måde har de også små klip, som kan bruges til et referat eller genfortælling.

Man kan også løbende indsætte handlingen i berettermodellens punkter, efterhånden som man når igennem bogen.

Efter læsning: Her skal eleverne arbejde med at samle deres viden og få overblik over handlingen, forstå den og sætte den i perspektiv.

Som nævnt tidligere kan man arbejde med punkter fra litteraturanalysen. Man kan også færdiggøre berettermodellen eller indsætter personerne i aktantmodellen.

Der kan arbejdes med tidslinjer, hvor handlingen indsættes i fortalt og kronologisk tid. Eleverne kan skrive en nyhedsartikel eller reportage fra en af begivenhederne i bogen f.eks. sangkonkurrencen, nedbrændingen af slottet, slutningen hvor Arion stjæler

konkylie og Zampanos død. Det giver også en mulighed for at øve eleverne i at skrive i genren.

De kan interviewe personerne fra bogen (eller lave den varme stol) og skrive

interviewet ned, som en artikel eller filme det som et interview/indslag i nyhederne

Der kan også arbejdes med at dramatisere og filme væsentlige sekvenser i bogen f.eks.

piont of no return fra berettermodellen.

Slutningen er en (delvis) åben slutning, så der kan arbejdes med videredigtning.

Springer Arion i vandet og bliver en delfin? Redder han Carla og bliver cirkusdirektør eller baron? Eller hvad?

Eleverne kan lave en digitalt boganmeldelse af bogen.

I kan lave en oplæsnings konkurrence, hvor eleverne øver sig i at læse et afsnit op med rigtigt læsetempo, pauser, betoning, indlevelse og stemmer.

Den sproglige vinkel

I den sproglige vinkel kan I fokusere på sproget i bogen. Der er rigtig mange steder, hvor Bent Haller bruger billedsprog og beskrivelser. Der kan arbejdes med at udfylde ordkort undervejs, når eleverne støder ind i ord de ikke kender og markering af billedsprog. Det kan medføre en snak om billedsprogets betydning for de indre billeder hos eleverne og deres læseoplevelse.

I kan prøve at omskrive stykker af teksten med og uden billedsprog, og se hvad det gør ved elevernes læseoplevelse.

Eleverne kan også tegne eller nedskrive deres indre billeder ud fra billedsproget og beskrivelserne i teksten.

Den intertekstuelle vinkel

Den sidste vinkel er den intertekstuelle vinkel. Her skal eleverne lære om intertekstualitet og se parallellerne til de tekster som Bent Haller er refererer til.

De tydelige intertekstuelle referencer er til "Skyggen" af H. C. Andersen, som handler om en mand der giver sin skygge fri, og hvor skyggen overtager mandens liv og til sidst får ham slået ihjel. Det passer godt til Zampanos spil med sin egen skygge, som bliver herre over ham.

Den anden tydelige reference er til Shakespears "Romeo og Julie," hvor de to unge kommer fra familier, som er i strid med hinanden, og de ender med at tage deres eget liv i ulykkelig kærlighed.

Den sidste reference, som måske ikke er helt så tydelig er historien om den lille havfrue, som i "Den hvide konkylie" bliver til mennesker, der vælger livet i havet som delfin i stedet for havfruen, som vælger livet som menneske.

Her kan der arbejdes med hvad intertekstualitet er, hvordan det kan skabe genkendelse, større overblik over handlingen og forståelse af teksten. Hvorfor forfattere lader sig inspirere af hinanden og hvordan det samme gælder indenfor film, musik, eller youtubere.

Eleverne kan gå på jagt efter andre tekster med intertekstuelle referencer, eller de kan skrive deres egen lille intertekstuelle historie.

Andre ideer til arbejde med bogen

- Der kan laves booktrailers på bogen
- Der kan arbejdes med boganmeldelser
- Der kan laves fakebook opgaver, hvor eleverne skal forestille sig at de er Arion og Carla som skriver sammen og poster på facebook. Hvad ville de skrive og hvad ville de like osv. Her skal eleverne bruge deres viden fra personkarakteristikkerne

- Lav sammenligning med andre eventyr, både gamle og moderne, og kig på genretræk, ligheder og forskelle.